

Захарова Ю.І., магістрант,
Мельник А.О., д.е.н., доцент, завідувач кафедри бізнес-економіки та туризму
Київський національний університет технологій та дизайну

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкових відносин суттєво зростає роль фінансово-економічної діяльності, що передбачає своєчасний та якісний аналіз фінансового стану підприємств, оцінку використання капіталу і забезпечення ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та прибутковості.

Серед науковців, яків своїх роботах приділяли значну увагу дослідженню значення та особливостей оцінювання фінансового стану на підприємстві слід виділити таких, як І.Т. Балабанов, І.О. Бланк, Ю. Брігхем, Л. Гапенські, К.В. Ізмайлова, Т.Р. Карлін, В.В. Ковальов, М. Крейніна, Л.А. Лахтіонова, О.М. Поддєрьогін, Г.В. Савицька, В.Т. Савчук, Р.С. Сайфулін, О.С. Стоянова, О.О. Терещенко, А.Д. Шеремет та ін. [1].

Метою дослідження є дослідження існуючих методичних підходів до оцінки фінансового стану підприємства.

Завданням оцінки фінансового стану підприємства є досягнення та подальше забезпечення удосконалення методичного забезпечення.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан підприємства. Предметом дослідження є методи оцінки фінансового стану підприємства.

Аналізувати фінансовий стан будь – якого підприємства є нагальною необхідністю. Фінансовий аналіз - це засіб оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на основі його бухгалтерської звітності. Результати фінансового аналізу використовуються для планування, контролю та прогнозування фінансового стану підприємства [5].

Аналіз різних літературних джерел дав змогу виділити такі групи методів оцінки фінансового стану підприємства: коефіцієнтні, комплексні, інтегральні, беззбиткові та рівноважні [4].

Найбільш поширеним є коефіцієнтний метод. Він ґрунтується на розрахунку системи показників, які показують різні аспекти діяльності підприємства і враховують внутрішні і зовнішні чинники впливу на фінансовий стан підприємства. Істотним недоліком цього методу є відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів, які використовують, а також зміни величин коефіцієнтів у динаміці не можуть бути визначені належним чином, тому що чисельник і знаменник будь-якого коефіцієнта змінюється у часі.

Комплексний метод аналізує діяльність підприємства у динаміці і дає змогу виявити проблемні аспекти діяльності підприємства і з'ясувати причини, що їх зумовили, але на його основі дуже складно зробити детальні висновки про фінансовий стан підприємства загалом. Цей метод є дуже трудомістким, і це ускладнює його використання на практиці, особливо, коли потрібна оперативна оцінка фінансового стану.

Інтегральний метод дає можливість доповнити будь-які кількості аналітичних напрямків і коефіцієнтів оцінки фінансового стану підприємства в разі потреби в їхньому включенні в інтегральний показник. Недоліком є те, що виникає певна неузгодженість понять «платоспроможність» та «ліквідність».

Беззбитковий метод базується на ролі операційного важеля у формуванні результатів діяльності підприємства, на можливості керування його витратами й результатами для досягнення необхідних показників беззбитковості виробництва. Недоліком є те, що він не узгоджується з такими сторонами оцінки як конкурентоспроможність, кредитоспроможність, ринкова і ділова активність, тобто він потребує подальшого розвитку.

Рівноважний метод заснований на досягненні рівноваги між ліквідними потоками у сфері господарсько-інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Даний метод випробуваний світовим досвідом. Однак, метод має

свої недоліки, він не дає можливості врахувати стан підприємства в конкурентному, діловому, кредитному і ринковому середовищі.

Підсумовуючи, слід зазначити, що фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства. В процесі використання управлінських рішень доцільно використовувати коефіцієнтний або комплексний метод, адже вони є найбільш обширними і охоплюють всі сфери діяльності підприємства. Дані методи представляють підприємство і всі його зв'язки як взаємопов'язану систему рухів фінансових ресурсів, що дає змогу найширше оцінити його фінансовий стан.

Ключові слова: фінансовий стан, оцінка фінансового стану, фінансова стійкість, платоспроможність, фінансовий аналіз.

Література

1. Амбросов В.Я. Фінансовий аналіз: програмно-методичний посібник і робочий зошит для практичних занять і самостійної роботи студентів факультету менеджменту / В.Я. Амбросов, Ю.Ф. Прохватулов. — Х.: ХНТУСГ, 2007.
2. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник — 24ге вид., без змін. / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. — К.: КНЕУ, 2007. — 592 с.
3. Горкавий В.К. Використання рейтингової методики в аналізі фінансового стану сільськогосподарських підприємств /В.К. Горкавий // Вісник ХНАУ Серія "Економіка АПК і природокористування". — 2007. — №8. — 296 с.
4. Литвин В.М. Фінансовий аналіз: навч. посібник/ В.М. Литвин, М.В. Стельмах. — К.: "Хай4Тек Прес", 2008. — 336 с.
5. Олексів І.Б., Фещур Р.В. «Проблеми аналізу та оцінки фінансового стану підприємства» Журнал «Економічний вісник» Випуск 68. — 256-263 с.